

Výroční zpráva o činnosti České společnosti pro právo životního prostředí za rok 2024

Česká společnost pro právo životního prostředí v roce 2024 v souladu se svými aktualizovanými Stanovami rozvíjela své tradiční činnosti, a to především na úseku vědeckém, vzdělávacím, výchovném, osvětovém, publikačním a informačním.

V úterý dne 19. března 2024 proběhla online Valná hromada České společnosti pro právo životního prostředí. Valná hromada projednala a schválila závěrečné dokumenty a zprávy o hospodaření a činnosti za rok 2023, přijala dokumenty na rok 2024.

Představenstvo Společnosti v roce 2024 pracovalo ve složení: předseda: Prof. JUDr. Milan Damohorský, DrSc., místopředsedové: Doc. JUDr. Jakub Hanák, Ph.D. et Ph.D. a JUDr. Veronika Tomoszková, Ph.D., a členové: JUDr. Sabina Falteisková, Ph.D. (hospodářka), JUDr. Jakub Kanický (elektronický tajemník), JUDr. Eva Mazancová, PhD., JUDr. Mgr. Vojtěch Máca, PhD., Doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, PhD. a JUDr. Jiří Zicha, PhD. Revizní komise pracovala v novém složení JUDr. Eva Balounová, PhD., LL.M. (předsedkyně), JUDr. Ondřej Vícha, PhD. (místopředseda) a JUDr. Dominik Židek, PhD.

Devítičlenné Představenstvo se ve funkčním období 2022 až 2025 sešlo online (z důvodů tří mimopražských členů) celkem 17 krát, konkrétně vždy 5 krát v letech 2022, 2023 a 2024 a dále 2 krát v roce 2025. Účast členů byla vesměs velmi vysoká (absence – Damohorský - 0, Hanák - 2, Tomoszková - 2, Falteisková – 8, Kanický - 1, Máca – 2, Mazancová – 6, Stejskal – 5 a Zicha - 2). Představenstvo řešilo aktivní úkoly a potřeby Společnosti. Potěšitelné je zejména, že se jednotlivé role, úkoly a pracovní zátěž v tomto období podstatně více rozprostřely na jednotlivé členy, než tomu bylo v minulých funkčních obdobích.

Členská základna v průběhu roku 2024 postupně vystoupila na v roce konečných 85 členů (všichni řádně platící). Několik členů ukončilo svoje členství či nezaplatilo členský příspěvek, vícero nových členů však bylo přijato. Členská základna je tedy stabilní a mírně rostoucí tendenci. V současné době neevidujeme v historii Společnosti poprvé díky tlaku Představenstva (tajemník JUDr. Kanický, hospodářka JUDr. Falteisková a předseda Prof. Damohorský) žádného člena, který by neměl zaplacený členský příspěvek za rok 2024, respektive léta předcházející.

V oblasti publikační činnosti pokračovala Společnost ve vydávání časopisu České právo životního prostředí. V roce 2024 byla postupně vydána 4 (4/2023 a 1, 2 a 3/2024) čísla časopisu. Časopis byl dále rozesílán profesionální firmou na klíč. Časopisy i ročenky jsou postupně zpřístupňovány na webu Společnosti (www.cspzp.com), kde jsou tak trvale zdarma dostupné nejširší veřejnosti.

Průběžně fungovala a byla vybírána dle zákona povinně zřízená datová schránka Společnosti, která začíná být pravidelně využívána. Datová schránka je s ID: 6wn3n53.

Plně se osvědčilo zřízené elektronické bankovníctví k účtu Společnosti u České spořitelny, a.s., pobočka Praha 7, Strossmayerovo náměstí č. 1. Dispoziční právo mají vždy dvě ze čtyř pověřených (předseda, oba místopředsedové a hospodářka). Veškeré platby proto nadále jdou výlučně bezhotovostně. Změna se osvědčila a projevila ve snížení poplatků za rok 2024.

Společnost v roce 2024 uspořádala či se podílela na následujících akcích a činnostech:

1.Podíl na 25.ročníku mezinárodní konference z oblasti práva životního prostředí

Místo konání: Trnavská Univerzita, lázně Sliac, Slovensko. Doba konání: 12. až 13. září 2024

Jednalo se o jubilejní 25. ročník pravidelné mezinárodní konference akademických vědeckých pracovníků z Česka, Polska a Slovenska, působících v oblasti práva životního prostředí. Toto již tradiční každoroční setkání vysokoškolských pedagogů, vědeckých pracovníků, soudců, advokátů a doktorandů se opětovně uskutečnilo pouze prezenčně. Konference se zúčastnili za Českou společnost pro právo životního prostředí (Prof. Damohorský a JUDr. Tomoszková) oba aktivně s odborným referátem. Konference byla věnována „roli dobrovolných nástrojů v ochraně životního prostředí“. Výstupem z ní bude recenzovaný sborník.

2.Projekt: Měníme klima v legislativě pro naše obce a města

Jednalo se o dokončení účasti Společnosti na projektu uděleného Programem Active Citizens Fund asociaci nevládních organizací Zelený kruh na léta 2020-2024. Podílem Společnosti na projektu byly expertní konzultace a formulování návrhů na úpravu navrhovaného nového veřejného stavebního práva, ale i další environmentální legislativy. Cílem projektu bylo změnit vybrané předpisy tak, aby byla adaptace sídel na klimatickou změnu efektivní, spravedlivá a rychlá. Projekt měl přispět k úpravě stavebního zákona a souvisejících předpisů tak, aby ochrana zeleně, hospodaření s vodou a územní plánování byly ve shodě s potřebami a cíli adaptace. Cílovou skupinou byli zákonodárci, ministerstva, samosprávy i občanské iniciativy. Partneři zajišťovali kvalitní komunikaci s různými typy sídel, srozumitelnou prezentaci tématu veřejnosti a garanci vysoké odbornosti legislativních návrhů. V posledním roce 2024 ČSPŽP již jen dokončovala (do konce v březnu 2024) svůj podíl a celkové vyúčtování, včetně přípravy financování budoucího vytvoření nových webových stránek Společnosti.

Poznámka: Za celý skupinový projekt desítek zapojených osob „dosti neočekávaně“ nakonec dostala individuální Vavrouškovu cenu jeho placená koordinátorka a ředitelka Zeleného kruhu Mgr. Petra Kolínská.

3. Vydávání časopisu České právo životního prostředí

V rámci projektu Měníme klima byla v roce 2024 některá čísla časopisu ČPŽP. Dodatečně bylo vydáno číslo 2/2024 (72), které se podruhé celé zabývalo novým stavebním právem a související problematikou (zejména JES), a to po ukončení celého projektu.

V roce 2024 byla získána dotace RVS - Akademie věd ČR, která byla určena k publikaci časopisu (49 000,- Kč) – čísla 71 a 72. Dále měla Společnost příjmy ze členských příspěvků (45 200,- Kč) a příspěvek za inzerci od SFŽP v celkové výši 40 000,- Kč.

Hospodaření za rok 2024 skončilo celkově v kladných číslech díky finanční rezervě z let předešlých, výdaje však o 54 967,12 Kč převýšily příjmy, protože bylo placeno vydání hned čtyř ČPŽP (celkem 160 281,- Kč), včetně jejich rozesílky.

4.Vydávání nového Zpravodaje ČSPŽP

začalo v prvním čtvrtletí 2024 a postupně bylo ve dvouměsíční periodicitě vydáno celkem šest elektronických čísel. Ty byly elektronicky rozesílány jak všem členům, tak i sympatizujícím

fyzickým i právnickým osobám. Čísla jsou interaktivní s aktivními odkazy na další webové prameny a mají každé zhruba 20 stran. Na vydání Zpravodaje se podíleli Prof. Damohorský a zejména pak JUDr. Kanický. Finanční náklady na jeho vydávání jsou zatím nulové. Reakce na časopis jsou četné a dosud mimořádně pozitivní. Zpravodaj je tak aktuálním a živým zdrojem informací. Jeho vydávání by mělo pokračovat, protože se rozjezd projektu podařil.

5. Připomínkování právních předpisů a stanoviska

Od roku 2024 se Společnost stala připomínkovacím místem (tzv. „na vědomí“) u Ministerstva životního prostředí, Ministerstva zemědělství a Státního úřadu pro jadernou bezpečnost. Vypracovali jsme v rámci legislativních procesů několik našich stanovisek. S jejich obsahem i přehledem je možné se seznámit ve Zpravodajích ČSPŽP.

Společnost se podílela a aktivně zasadila o vyhlášení **Chráněné krajinné oblasti Soutok** na jižní Moravě a **Ptačí oblasti Západní Krušné hory** v severních Čechách.

V Praze dne 1. března 2025

Jménem Představenstva ČSPŽP předkládá:

Prof. JUDr. Milan DAMOHORSKÝ, DrSc.
předseda